

20240781617

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

□□

Уставниот суд на Република Северна Македонија, во состав Добрила Кацарска, претседател на Судот и судиите Насер Ајдари, м-р Татјана Васиќ-Бозациева, д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска, Елизабета Дуковска, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, д-р Ана Павловска-Данева и м-р Фатмир Скендер, врз основа на член 110 од Уставот на Република Северна Македонија и член 71 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 202/2019, 256/2020 и 65/2021), на седницата одржана на 27.3.2024 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА Правилникот за формата и содржината на лиценцата за изработка на рударски проекти за површинска и подземна експлоатација, преработка на минерални сировини и други рударски проекти од областа на рударството („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.21 од 1.2.2023 година).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Образложение

I

Според подносителот на иницијативата Кренар Лога, министер за правда, оспорениот акт не е во согласност со член 52 од Уставот на Република Северна Македонија.

Во однос на несогласноста на оспорениот акт со член 52 од Уставот, во иницијативата се наведува дека овој пропис бил донесен и заведен под број 24-376/1 на 17.1.2023 година, истиот бил објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.21 од 1 февруари 2023 година, во кој период поминале повеќе од седум дена, односно бил пробиеен уставно пропишаниот рок за објавување, поради што се бара поведување постапка за оценување на уставноста на оспорениот акт како спротивен на член 52 од Уставот.

II

На седницата Судот утврди дека оспорениот акт е објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 21 од 1 февруари 2023 година.

Врз основа на член 73-р став 2 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/12, 25/13, 93/13, 44/14, 160/14, 129/15, 192/15, 39/16, 53/16, 120/16, 189/16, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 99/22), министерот за економија донел Правилник за формата и содржина на лиценцата за изработка на рударски проекти за површинска и подземна експлоатација, преработка на минерални сировини и други рударски проекти од областа на рударството.

Правилникот содржи три члена. Во член 1 се пропишува формата и содржината на лиценцата за изработка на рударски проекти за површинска и подземна експлоатација, преработка на минерални сировини и други рударски проекти од областа на рударството. Член 2 став 1 од Правилникот, пропишува дека лиценцата се издава на тврда хартија во

бела боја во А4 формат, а став 2 од истиот член пропишува дека формата и содржината на лиценцата се дадени во прилог, кој е составен дел на овој правилник. Според член 3, овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Овој правилник е со број 24-376/ 1 од 17 јануари 2023 година.

Во прилог и составен дел на Правилникот е форма и содржина на лиценца.

III

Една од основните цели на Уставот на Република Северна Македонија е воспоставување на владеење на правото во системот на власта. Овој уставен принцип со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот е определен како темелна вредност на уставниот поредок на Република Северна Македонија.

Во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон, секој е должен да ги почитува Уставот и законите, согласно член 51 од Уставот.

Според член 52 став 1 од Уставот, законите и другите прописи се објавуваат пред да влезат во сила, а според став 2 од истиот член, законите и другите прописи се објавуваат во „Службен весник на Република Северна Македонија“ најдоцна во рок од седум дена од денот на нивното донесување.

Објавувањето на законите и другите прописи е во функција на обезбедување на владеење на правото и остварување на слободите и правата на човекот и граѓанинот, како претпоставка за правната сигурност на граѓаните и другите правни субјекти.

Самото објавување на законите и другите прописи претставува чин на обнародување на тие акти и нивно ставање на увид на јавноста. Имено законот, а во конкретниот случај прописот со негово донесување, промулгирање (потпишување) и со објавување во службено гласило од јавен интерес, станува применлив акт.

Имајќи го предвид карактерот и значењето на објавувањето на законите и другите прописи, Уставот на Република Северна Македонија утврдил обврска, но и рок, тие да се објавуваат во „Службен весник на Република Северна Македонија“ како службено гласило на Републиката.

Одредбата за објавување на законите и другите прописи во Уставот е предвидена во главата за основните слободи и права на човекот и граѓанинот и тоа во делот за гаранциите на основните слободи и права. Овој факт укажува дека Уставот, на објавувањето на законите и другите прописи не приоѓа како на техничко прашање, туку на прашање кое длабоко навлегува во уставните гаранции на основните слободи и права на човекот и граѓанинот.

Уставната гаранција за објавување на законите и другите прописи се афирмира токму преку одредување временска рамка заради интензивирање на самата постапка на објавувањето.

Оспорениот правилник кој е предмет на уставно-судска оценка, е заведен под архивски број 24-376/1 од 17 јануари 2023 година, што како дејствие секогаш следи и е условено со претходно донесување на прописот.

Согласно со Законот за објавување на законите и другите прописи и акти („Службен весник на Република Македонија“ бр.56/1999, 43/2002 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.21/2021) актот е објавен како во електронското така и во печатеното издание на „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 21 од 1 февруари 2023 година.

Врз основа на изнесеното и утврдената фактичка состојба, Судот оцени дека е пречекорен уставниот рок за објавување, односно поминати се повеќе од седум дена за објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“, поради што основано

се постави прашањето за согласноста на оспорениот правилник со член 52 став 2 од Уставот.

IV

Врз основа на наведеното, Судот, со мнозинство гласови, одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

V

Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

У. бр. 99/2023
27 март 2024 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Добрила Кацарска, с.р.